Gemeente Sittard-Geleen

Notulen van de Ronde Maaszaal op donderdag 1 december 2022

Tijdstip: 19.00 – 20.15 uur

Aanwezig

de voorzitter	A. Fredrix
de griffier	W. Voorter
de leden	gob: M. Claessens CDA: G. Essing GroenLinks/PvdA: J. Janssen Stadspartij: W. Paauwe PVV: - D66: B. Bonten SPA: - Lokaal Sittard-Geleen-Born: - VVD: E. Joosten Forum voor Democratie: - PIT: E. Talpe
portefeuillehouders:	J. Bühler, A. Houtakkers
ambtelijke ondersteuning:	G. de Bruijn, R. de Rijck, S. Roberts, F. Arends, Y Wilting
notulen:	H. Neggers (Notuleerservice Nederland)
Agendapunt:	4de Rapportage 2022 (beeldvormend en besluitvormend)

De voorzitter licht het raadsvoorstel toe. Het agendapunt kan in twee termijnen worden besproken.

De heer Claessens (gob) zegt dat het college in het voorstel goed gehoor geeft aan de oproep om het begrotingssaldo in te zetten voor ondersteuningsmaatregelen voor inwoners, verenigingen, instellingen en het MKB. Op welke wijze zijn de organisaties en verenigingen aangeschreven over de regeling voor verenigingen en maatschappelijke organisaties? De fractie is het eens met de voorwaarde dat organisaties moeten aantonen dat ze een plan van aanpak hebben voor verduurzamingsmaatregelen. Kan het college toezeggen dat de 25-75% maatregel niet te rigide wordt uitgevoerd? De fractie vraagt het college om daar waar nodig maatwerk toe te passen. Wordt deze maatregel alleen gerelateerd aan het verbruik en de extra kosten van het verbruik ten opzichte van vorig jaar? Wordt er ook gekeken naar het vermogen van de instellingen of de mate van exploitatie? Op welke termijn worden de middelen beschikbaar gesteld voor de verenigingen en organisaties? Kan de wethouder meer duidelijkheid geven over de invulling van de tegemoetkoming van de energielasten voor inwoners? Aan welke voorstellen of maatregelen denkt het college? In de rapportage is te lezen dat er een incidenteel voordeel is door de lage verzilvering van de zorg in natura en het PGB. Is hieruit af te leiden dat een grote groep zorgbehoevenden niet de hulp krijgt die ze eigenlijk zouden moeten krijgen? Kan er inzicht worden gegeven in de vrije ruimte van de investeringsprogramma's? Corio Glana, het ontwikkelpad Geleen-Zuid en de mobiliteitsaanpak 2022 vallen ten laste van de toekomstvisie. Hoeveel ruimte is daar nog over? Het project aanleg civiele kunstwerken De Schootsvelden valt ten laste van de algemene reserves. In de

rapportage staat dat dit project in fase drie van de toonaangevende projecten is. Waarom is er van tevoren geen rekening gehouden met de kosten in deze fase? De kapitaallasten bedragen met ingang van 2023 € 18.000. Waarom is in het overzicht een bedrag van € 8000 voor 2023 terug te vinden? Kan de portefeuillehouder uitleggen waarom het restantbudget van 2022 Wet Kwaliteitsborging Bouw naar de bestemmingsreserve moet worden overgeheveld? In het stuk is te lezen dat de BUIG-middelen voor 2022 een half miljoen euro lager uitvallen. Dit wordt veroorzaakt door een lagere werkloosheid. Waarom pakt de bijdrage 2023 € 0,9 miljoen hoger uit dan wat is begroot? De fractie geeft als aandachtspunt mee dat er verschillen zitten in de tabellen op pagina 7, 33 en 35. Kan de wethouder al iets zeggen over de decembercirculaire? Het is een goede impuls voor de ondernemers in de centra dat er in de maand december op koopavonden en koopzondagen gratis parkeren wordt aangeboden.

De heer Paauwe (Stadspartij) zegt dat er door het verkrijgen van de landelijke overheidssteun wordt afgesloten met een positief saldo. De fractie gaat ervan uit dat de verkregen gelden gelabeld zijn aan de bestemmingen. Dit is vaak moeilijk uit de rapportage te lezen. De fractie wil graag de rapportages verder uitgekristalliseerd ontvangen zodat er een weloverwogen besluit kan worden genomen. Kan de rapportage vanaf 2023 en verder uitgediept worden? De fractie maakt zich sterk voor verenigingen, instellingen en accommodaties. Er is voor deze doelgroep € 1.000.000 energietegemoetkoming ter beschikking. Op 2 november jongstleden is er een brief uitgegaan naar de verenigingen over de aanvraag incidentele subsidie in verband met de ondersteuning energiekosten. De verenigingen zouden voor 10 november moeten reageren. Gebleken is dat het merendeel van de correspondentie niet bij de verenigingen is aangekomen. De wethouder heeft de raad hierover niet volledig geïnformeerd. In de rapportage is te lezen dat de verenigingen circa 25% van de extra energiekosten zelf moeten betalen en dat 75% van de kosten vergoed zal worden. Voor welke periode wordt het extra bedrag van € 1.000.000 ingezet? De fractie onderstreept de keuze om in te zetten op een effectieve, duurzame aanpak voor de maatregelen voor de verenigingen en accommodaties. Met welke snelheid wordt het duurzaamheidsaspect opgepakt? Heeft de wethouder de betreffende accommodaties al in beeld? Zijn de financiële consequenties al meegenomen in de begrotingscijfers 2023-2026?

Mevrouw Essing (CDA) vindt het goed om te lezen dat er een positief begrotingssaldo van € 6.000.000 is. In het raadsvoorstel staat dat dit bedrag beschikbaar wordt gesteld voor maatschappelijke instellingen en samenlevingsversterkende maatregelen. Het benodigde bedrag van € 1.000.000 is gebaseerd op respons op de uitvraag. Er hebben niet veel verenigingen en instellingen gereageerd. Kan de portefeuillehouder aangeven hoeveel verenigingen en stichtingen zich inmiddels hebben gemeld en waar het bedrag van € 1.000.000 op is gebaseerd? In de begroting 2023 staat beschreven dat binnen het sociaal domein sprake is van een toenemende zorgvraag of verzwaring van de zorgvraag. In de 4de rapportage staat dat er bij de Wmo-begeleiding door een lager verzilveringspercentage een structureel aanbestedingsvoordeel is van € 850.000 en een incidenteel voordeel van € 2,75 miljoen. Klopt de constatering dat het structurele en incidentele voordeel geen afbreuk doet aan de opmerking in de begroting 2023 over de toenemende zorgvraag en de verzwaring van de zorgvraag? In hoeverre kunnen de voordelen bijdragen aan oplossingen over de toenemende zorgvraag? Er wordt gewerkt aan een ondersteuningsfonds voor het opvangen van stijgende energiekosten voor de maatschappelijke partners. Er wordt ook gewerkt aan een voorstel voor de doorbelaste huurkosten en subsidieverstrekking aan maatschappelijke partners. Kan de wethouder aangeven wanneer deze voorstellen klaar zijn?

De heer Talpe (PIT) vindt het positief dat het college met dit raadsvoorstel ook inzet op het voorstel om geld te reserveren voor inwoners, verenigingen en het MKB. Het college vond het amendement om € 1.000.000 te reserveren overbodig. Bij de 4de programmarapportage staat alleen een bijdrage in de energielasten en de aankondiging dat er voor de overige zaken een aanvullend raadsvoorstel komt. Er liggen dus nog geen uitgewerkte plannen ter besluitvorming. Dat betekent dat de inwoners en verenigingen de komende anderhalve maand nog in onzekerheid worden gelaten. Wanneer worden de maatregelen concreet en wanneer zijn ze gereed voor implementatie? Waarom wordt bij de samenlevingsversterkende maatregelen het criterium gesteld dat de organisatie nu reeds een jaarlijkse subsidie ontvangt? Is het college niet bang dat hiermee organisaties buiten de boot vallen voor de tijdelijke tegemoetkoming?

Mevrouw Joosten (VVD) zegt dat de fractie tevreden is met het eindresultaat van € 6.000.000. De fractie stelt voor om de belastingmaatregelen te verlagen. Wat wordt er gedaan aan handhaving bij dumping bij ondergrondse installaties? Het is geen eerlijk systeem dat door dumping de kosten voor iedereen omhoog gaan. De gemeenschapshuizen hebben een verschillende wijze van beheer. Is de portefeuillehouder niet bang dat door de wijze van toekenning van de ondersteuning sommige verenigingen buiten de boot vallen en zo ja wat gaat zij daaraan doen? De fractie juicht de tijdelijke tegemoetkoming van de energielasten bij inwoners op basis van maatwerk toe. Wordt er ook gekeken naar inwoners die net een huis gekocht hebben? De problematiek speelt in alle geledingen van de bevolking en de fractie vraagt hier aandacht voor. Het is mooi dat er een bedrag van € 1.000.000 wordt overgeheveld naar het bomenplan. Wordt er ook gekeken of de bomen langs de A2 geplaatst kunnen worden?

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) vindt het resultaat van € 4,2 miljoen heel bemoedigend. Voor 2026 is sprake van een voordelig begrotingssaldo van bijna € 1.000.000. Is de wethouder daarmee gerustgesteld? Er valt ook een kanttekening te plaatsen als wordt ingezoomd op de totstandkoming van dit resultaat. Het komt vooral voort uit meevallers bij de Wmo. Bij de fractie gaan dan de alarmbellen rinkelen. Is het college ervan overtuigd dat de kwaliteit van de zorg geen geweld wordt aangedaan? Is de gemeente niet doorgeschoten in het alsmaar verder uitknijpen van zorgorganisaties en verdienen zorgverleners nog wel voldoende? Is de kleinschalige zorg niet het kind van de rekening? De neerwaartse bijstelling op het eigen gemeentelijke vastgoed van € 0,9 miljoen baart zorgen. De conclusie van de fractie is dat er onvoldoende proactief op het management van het gemeentelijke vastgoed wordt gestuurd. Het negatief resultaat van BsGW van € 1,6 miljoen voor de uitvoeringskosten is uitermate hoog. Is het zo dat BsGW niet kan sturen op resultaat? Met het fortuinlijke bedrag van meevallers worden samenlevingsversterkende maatregelen getroffen waarbij € 1,5 miljoen wordt toegedacht aan de tegemoetkoming in de energielasten en € 3,5 miljoen aan structuurversterkende maatregelen. Het is heel plausibel maar het is nog onduidelijk hoe hieraan uitvoering wordt gegeven. Er moet sprake zijn van een langetermijnbeleid en niet van lapmiddelen. De fractie mist nadrukkelijk visie van het college op de structureel hogere lasten op energie voor alle geledingen in de samenleving. Het Trias Energetica principe zou een routekaart kunnen scheppen voor bedrijven, verenigingen en maatschappelijke organisaties. De eerste stap is het inzetten van maatregelen die het gebruik van energie in vastgoed beperken. De tweede stap zou kunnen zijn om te kijken naar hernieuwbare energiebronnen. Hoe wil de wethouder bij tientallen verenigingen en organisatie checken of er een goed plan van aanpak ligt? Zou het niet beter zijn om op basis van een goed gesprek de effectieve en efficiënte mogelijkheden te bespreken? Het is mooi dat er een substantiële energietoeslag voor vierhonderd studentenhuishoudens is en dat er € 1,5 miljoen beschikbaar is voor een maatwerkregeling voor huishoudens die hun energierekening niet kunnen betalen. Waarom wordt er niet meteen werk van gemaakt? De fractie wil de energietoeslag verbreden naar een niveau van 130% van de bijstandsnorm. Dit vraagt om een heroverweging. Het is een generieke maatregel die een kwetsbare groep tegemoetkomt. Welke mogelijkheden ziet de wethouder? Waar wordt de grens gelegd om te voorkomen dat noodlijdende bedrijven te lang in een uitzichtloze fase overeind worden gehouden? Kan daar maatwerk worden geleverd? De fractie wil meer inzicht hebben in het programma onderwijshuisvesting 2023. Is het bedrag van € 1,4 miljoen toereikend en waar is het vooral voor bedoeld? De fractie voelt onvoldoende urgentie bij de duurzaamheidsagenda. Welke plannen liggen er en in welke mate landen daar de meevallers? Het € 1.000.000 bomenplan is langzamerhand een farce aan het worden. De nieuwe aanplant van bomen schiet dramatisch tekort. Het vraagt om een herbezinning op het bomenbeleidsplan en bomenbeheer. Wanneer komt hiervan een update? Welke middelen worden proactief ingezet op klimaatadaptie en biodiversiteit? De fractie wil inzetten op een steviger rood-groene agenda.

De heer Arends (ambtelijke ondersteuning) licht de regeling toe voor de ondersteuning van verenigingen en organisaties die zelf energiekosten moeten betalen. De regeling geldt voor de periode 1 oktober 2022 tot en met 31 december 2023. De regeling is voor verenigingen die zelf de energiekosten moeten betalen en afhankelijk zijn van de accommodatie waar ze hun activiteiten in uitvoeren en die jaarlijks subsidie krijgen van de gemeente voor de energiekosten. Als de verenigingen geen subsidierelatie met de gemeente hebben, maar wel voor subsidie in aanmerking zouden kunnen komen kunnen zij daarvoor een aanvraag indienen. De verenigingen moeten 25% van het oude voorschotbedrag zelf betalen. Het verbruik in voorgaande jaren is niet relevant. Als een vereniging echt in de problemen komt wordt er in

overleg gegaan om te kijken hoe dit kan worden opgelost. Als het voorschot nog hoger wordt, wordt de subsidie bijgesteld. De tweede stap is een directe maatregel om energiebezuinigingen te kunnen doorvoeren. De derde stap is de echte verduurzaming van alle accommodaties. De verenigingen zijn informatief aangeschreven over de regeling met de vraag hoe de stand van zaken is, dit om een inschatting te maken van de hoeveelheid geld die nodig is. Er zijn 125 verenigingen aangeschreven en daarvan hebben er 53 gereageerd. De verzoeken tot aanvragen gaan volgende week de deur uit. Dit wordt veel breder uitgezet, ook via sociale media en persberichten. De regeling heeft terugwerkende kracht tot 1 oktober 2022. Op basis van de reactie van de 53 verenigingen is een berekening gemaakt van de subsidie. Dat is geëxtrapoleerd naar 125 verenigingen. Het opstellen van een plan van aanpak is een voorwaarde voor het verkrijgen van de subsidie. Dat plan is bedoeld voor bewustwording, om ervoor te zorgen dat verenigingen zelf gaan nadenken welke maatregelen ze kunnen treffen om het energieverbruik omlaag te brengen. Het plan van aanpak moet voor 1 mei 2023 ingediend worden. In de beschikking zal worden gecommuniceerd hoe het plan moet worden opgesteld. Er zal niet worden gehandhaafd op het plan.

Wethouder Bühler zegt dat er op het einde van het jaar meer zicht is op de realisatie van bepaalde budgetten. Soms zijn er middelen over. Daarvoor is wel onderliggend commitment afgegeven. Als de middelen niet worden overgeheveld naar volgend jaar vallen ze vrij ten gunste van de algemene middelen. Op het moment dat een belastingverlaging zou worden doorgevoerd van bijvoorbeeld € 1.000.000 zou dat ongeveer € 20 per huishouden betekenen. De vraag is of daarmee de problematieken die geschetst worden kunnen worden opgelost. Het college wil bij het steunpakket aan inwoners maatwerk leveren. Comfortabel warm is niet meer vanzelfsprekend. Dat betekent dat huishoudens keuzes moeten maken. Als de regeling wordt uitgestrekt naar 130% van het bijstandsniveau wordt de groep kwetsbare inkomens meer uitgebreid. De Nationale ombudsman heeft geadviseerd meer maatwerk toe te passen. Het idee van het college is om een grote groep inwoners te bereiken, tot 150-160% en hen te kunnen ondersteunen in maatregelen die er toe doen. Het voorstel komt volgende maand naar de raad. De BUIG-middelen worden in 2022 minder en daarna worden ze hoger. Dat komt door het hoge aandeel op het macrobudget. Het klopt dat er een klein verschil in de tabellen zit, maar de hoofdtabel is in orde. Er wordt nog een aanpassing van de tabellen nagestuurd. De decembercirculaire is nog niet uitgebracht. Daar valt nog niets over te zeggen. Er is een rekenkamerrapport geweest in 2020. Op basis daarvan is een aantal aanbevelingen gedaan ten aanzien van de leesbaarheid van de stukken. Het college heeft alle aanbevelingen overgenomen. Voor zover mogelijk zijn deze verwerkt. Een aantal zaken heeft nog verdieping nodig, bijvoorbeeld het maken van een verdiepingsslag in de digitalisering. Daarop wordt teruggekomen. Er was ingecalculeerd dat ongeveer 6000 huishoudens in aanmerking zouden komen voor de energietoeslag van € 1300. Inmiddels hebben 5700 hiervan gebruik gemaakt. Het BsGW stuurt vier keer per jaar een bestuursrapportage. Er wordt stevig gemonitord. Als het BsGW wordt behandeld in de Ronde kan er dieper op de bedrijfsvoering worden ingegaan. De wethouder zegt toe dat de vragen die nu niet beantwoord zijn binnen een week schriftelijk beantwoord zullen worden.

De heer De Bruijn (ambtelijke ondersteuning) geeft antwoord op de vraag over de investeringskredieten. Vijf posten worden gedekt uit het investeringsprogramma 2021-2024. Twee posten zijn specifiek in dat programma geoormerkt, het programma onderwijshuisvesting en impuls aanpakwinkelgebied. De andere drie posten worden gedekt uit de geoormerkte ruimte voor de toekomstvisie. Er is nog € 7,5 miljoen investeringsruimte nieuw beleid beschikbaar. Die is gekoppeld aan de toekomstvisie. Dit schuift door naar de integrale afweging bij de kadernota. De kapitaallasten van de civieltechnische kunstwerken bedragen op jaarbasis € 18.000. In 2023 zal het project pas in de loop van het jaar afgerond worden, waardoor in het eerste jaar niet de volledige kapitaallasten geraamd moeten worden.

Mevrouw Wilting (ambtelijke ondersteuning) zegt dat de lagere verzilvering van PGB en zorg in natura komt door de krapte op de arbeidsmarkt en het hoge ziekteverzuim bij de zorgaanbieders. Helaas betekent dit dat een grote groep zorgbehoevenden niet de hulp krijgt die ze zouden moeten krijgen. Mensen komen bij de zorgaanbieder op de wachtlijst omdat er krapte is van personeel. Dat betekent dat mensen langer moeten wachten op hulp. De kosten worden al wel ingeboekt op het moment dat de indicatie wordt afgegeven. De mensen waarbij sprake is van spoed hebben altijd voorrang. Er is laatst een grote innovatiemarkt gehouden voor de zorg. Hierbij zijn heel veel zorgpartijen uitgenodigd om mee te denken over een oplossing voor de problemen in de zorg. Mensen zijn gewend aan een een-op-een

begeleiding, maar in de toekomst zullen grotere groepen door één begeleider begeleid worden. De gemeente is door het Rijk gehouden aan de algemene maatregelen van bestuur in de zin dat altijd een reële prijs moet worden betaald aan zorgaanbieders. De gemeente Sittard-Geleen is niet van plan om zorgaanbieders uit te knijpen omdat veel belang wordt gehecht aan een goede kwaliteit van zorg.

De voorzitter constateert dat de fracties VVD, PIT en D66 aangeven dat niet alle vragen beantwoord zijn en er daardoor geen volwaardig onderling debat gevoerd kan worden. Gevraagd wordt om aan de raadsagendacommissie mee te geven dat er tijdens de raadsvergadering voldoende spreektijd is om over dit onderwerp te spreken en onderling het debat te voeren.

Tweede termijn
De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) vraagt zich af of het bedrag van € 6.000.000 voor het beperken van energielasten en het treffen van structuurversterkende maatregelen op de lange termijn voldoende is en hoe hier uitvoering aan zal worden gegeven. De fractie overweegt om tijdens de raadsvergadering een motie in te dienen over de 130% van het sociaal minimum inkomen. Bij heel veel mensen staat het water tot over de lippen.

Mevrouw Joosten (VVD) zegt dat de grens van 120-140% arbitrair is. De fractie wil liever dat er wordt gekeken hoe iedereen kan worden ondersteund en niet alleen diegenen die qua inkomen heel laag zitten. Ook veel middeninkomens hebben het nu heel moeilijk. De fractie vraagt zich af of de inkadering van het potje met geld voor maatregelen om de energielasten te drukken de juiste richting is. Er moet wellicht ook een deel worden gereserveerd voor andere maatregelen om een verlichting bij de inwoners te bewerkstelligen. Er is heel veel verborgen armoede.

Mevrouw Essing (CDA) zegt dat zij ook al aandacht heeft gevraagd voor de verborgen armoede en de mensen die geen recht hebben op toeslagen. De fractie CDA zal niet meegaan in de motie van de fractie GroenLinks/PvdA. Er zijn ook langetermijnoplossingen die voortvloeien uit het armoedeplan.

De heer Claessens (gob) sluit zich aan bij de vorige twee sprekers. Er moet gekeken worden hoe het beschikbare bedrag van € 1,5 miljoen zo efficiënt mogelijk ingezet kan worden om de inwoners te ondersteunen.

De heer Paauwe (Stadspartij) sluit zich ook aan bij de woorden van de fracties VVD en CDA. De woningbouwverenigingen moeten worden opgeroepen om een verduurzamingsslag te maken.

De heer Talpe (PIT) vindt het van belang dat de maatregelen zo spoedig mogelijk worden ingevoerd. Het is goed dat er maatwerk wordt geboden, maar de uitvoering en de concretisering van de maatregelen laten op zich wachten. De fractie maakt voor de raadsvergadering de afweging of de uitleg van de wethouder met betrekking het subsidiecriterium akkoord is. Daarop wordt teruggekomen.

Wethouder Bühler zegt dat zij goed gehoord heeft wat er gezegd is en dat zij begrijpt dat de lijn is om maatwerk te verrichten. Dat is juist wat het college gaat voorstellen. Op uiterlijk 9 december zullen de nog resterende (technische) vragen beantwoord zijn.

Conclusie: De voorzitter constateert dat het voorstel als bespreekstuk wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 15 december.

Gemeente Sittard-Geleen

Tijdstip: 20.15 – 21.10 uur

Aanwezig

de voorzitter	A. Fredrix
de griffier	W. Voorter
de leden	gob: M. Claessens CDA: G. Essing GroenLinks/PvdA: J. Janssen Stadspartij: W. Paauwe PVV: J. Coumans D66: B. Bonten SPA: - Lokaal Sittard-Geleen-Born: - VVD: E. Joosten Forum voor Democratie: - PIT: E. Talpe
portefeuillehouder:	J. Bühler
ambtelijke ondersteuning:	J. Gillissen
notulen:	H. Neggers (Notuleerservice Nederland)
Agendapunt:	Belastingmaatregelen 2023 (beeldvormend en besluitvormend)

De voorzitter licht het raadsvoorstel toe. Het agendapunt kan in twee termijnen worden besproken.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) ziet graag een onderbouwing voor het niet verder toepassen van een verlaging van de belastingdruk en het doorfaseren van de afbouw van de hondenbelasting. Heeft het college nog een heroverweging gemaakt na het bekend worden van de reeks meevallers?

De heer Coumans (PVV) zegt dat veel gezinnen de stijging van de gemeentelijke woonlasten met 6,7% gaan voelen. De coronamiddelen moeten voor corona ingezet worden en niet voor een of andere storting in de voorzieningenpot, zoals voor de oninbaarheid van de ozb.

De heer Bonten (D66) vindt het positief dat de precariorechten niet geïndexeerd worden. Het is opvallend dat ook voor gratis afval € 2 in rekening wordt gebracht. De ozb is relatief en de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn absoluut. Met een hogere WOZ van de woning is er meer effect van de verlaging van de ozb. Met een lager inkomen of een goedkopere woning is er een relatief hogere verhoging door de verhoging van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Door de verlaging van de ozb te verlagen kunnen gelijkblijvende kosten worden gevraagd aan de inwoners voor rioolheffing en afvalstoffenheffing en dan zijn de inkomsten precies gelijk. Er staat nergens dat de afvalstoffenheffing en de rioolheffing kostendekkend moeten zijn. De lastenstijging zou zo wat eerlijker verdeeld worden. Er zijn ook verborgen belastingen, zoals het waarmerken van een kopie of afschrift. Het tarief in Sittard-Geleen is € 12,90. In Heerlen kost het € 1,90. De fractie wil graag een vergelijking zien van alle niet wettelijk vastgestelde tarieven met andere gemeenten.

Mevrouw Joosten (VVD) zegt dat de gemeente de hoogste gemeentelijke woonlasten heeft van de vier grote gemeenten in Limburg. De lasten stijgen ook nog. De gemeente staat op de derde plek wat betreft de hoogte van ozb. Wanneer is het haalbaar om de streefwaarde naar een gemiddelde van de vier gemeenten omlaag te brengen? Waarom worden de meevallers niet gebruikt voor het verlagen van de gemeentelijke belastingen?

De heer Talpe (PIT) vraagt in hoeverre het college het wenselijk acht om een apart tarief in te stellen voor tiny houses. Wat heeft de raad nog te kiezen als het gaat om de hoogte van tarieven en leges? Op basis van welke tarieven en leges is de Begroting 2023 opgesteld? Wat zijn de gevolgen voor de Begroting 2023 als de raad in december zou besluiten om de tarieven en leges te wijzigen? Is er überhaupt de ruimte om wijzigingen aan te brengen? Waarom is er niet voor gekozen om het raadsvoorstel met betrekking tot de belastingmaatregelen tegelijk met de begroting te behandelen?

Mevrouw Essing (CDA) is benieuwd naar de antwoorden van het college op de vragen in verband met de vergoeding van de kosten van drugsafval. Kan de burger die niet digitaal vaardig is alleen tijdens kantooruren bellen voor het aanvragen van een parkeervergunning? Kan de wethouder aangeven tot wanneer het persoonlijk contact mogelijk is en of er ook digitale loketten komen voor andere dienstverlening binnen de gemeente? Bij de communicatie over de tarieven wordt rekening gehouden met inclusie. Wordt met communicatie ook digitale communicatie bedoeld? De fractie overweegt een motie in te dienen met het verzoek aan het college om mogelijkheden te bestuderen om de extra kosten te compenseren voor huishoudens die Oekraïense vluchtelingen opvangen in hun woning.

De heer Paauwe (Stadspartij) vindt een gemiddelde prijsstijging van woonlasten van 6,6% niet niets. Bij velen moet iedere euro omgedraaid worden. Daarnaast kijken de burgers ook kritisch naar de geplande investeringen. De rioolaansluiting- en de aanlegrechten uitweg stijgen met 22,74% op basis van een raamovereenkomst met de aannemer. Tot welke datum lopen de contracten met de huidige aannemers? Eenzaamheid neemt toe en het hebben van een hond is voor veel alleenstaanden en gezinnen een meerwaarde. De fractie pleit daarom voor de afschaffing van hondenbelasting voor de eerste hond op een woonadres. Hoeveel is de totale post van de hondenbelasting? Is de kwijtschelding van hondenbelasting meegenomen in de kostendekkendheid van de € 400.000? De overige heffingen zouden op dit onderdeel bespreekbaar moeten zijn. Kan inzichtelijk worden gemaakt wat de eerste honden op woonadressen opleveren voor de gemeentekas?

De heer Claessens (gob) vraagt of de wethouder in de nabije toekomst mogelijkheden ziet om de streefwaarde van de gemeentelijke woonlasten naar het gemiddelde van de vier grootste gemeenten in Limburg te krijgen. Hoe wordt de WOZ-waarde van niet-woningen bepaald als er nog belangrijke informatie ontbreekt? Hoe kijkt de wethouder er tegenaan dat bij de verhoging van de afvalstoffenheffing het principe van de vervuiler betaalt wordt losgelaten? Kan de wethouder het voorstel toelichten om de jaarschijf 2026 voorlopig niet bij te ramen maar hierover pas een besluit te nemen na de vaststelling van het nieuw belastingbeleid? Wat is de argumentatie om de reclamebelasting vanaf 2023 jaarlijks met 2% te verhogen? De fractie sluit zich aan bij de opmerking van de fractie Stadspartij met betrekking tot de stijging van de rioolaansluiting- en de aanlegrechten uitweg. De hondenbelasting wordt geïndexeerd met 3,12 %. Dit leidt niet tot meer opbrengst omdat het aantal honden is gedaald? Voor de fractie is de hoogte van de lokale belastingen een belangrijk thema. Het zal de komende jaren een uitdaging zijn om een goede balans te zoeken tussen de investeringen die nodig zijn in de gemeente en de hoogte van de lasten voor inwoners en bedrijven.

Wethouder Bühler zegt dat het de raad vrij staat om bij de behandeling van de kadernota nog een keer naar de lasten te kijken in relatie tot de overschotten die er zijn in de begroting. Een deel van de overschotten naar aanleiding van het toepassen van de 4de programmarapportage is vooral toegekend om loonprijscompensatie en inflatie-indexeringen op te vangen. De verwachting is dat er bij de behandeling van de kadernota een beter beeld is over wat dit in de toekomst gaat betekenen. Het is nog niet duidelijk of het ravijn gedicht is omdat het niet bekend is wat er op de gemeente afkomt. Vanuit het Rijk loopt een voorstel om de belastinggebieden van de gemeenten uit te breiden om zo beter de eigen broek op te kunnen houden. Dit voorstel moet nog uitgewerkt worden. Het is daarom beter voorzichtig te zijn met de jaarschijf 2026. Er zit een logische verklaring achter dat de € 200.000 van oninbaarheid

gedekt worden uit de coronamiddelen. Tijdens corona hadden veel partijen het heel moeilijk hadden om financieel rond te komen. Dat heeft een direct gevolg op de oninbaarheid. Daarom wordt hiervoor een stukje coronamiddelen gebruikt. Over het voorstel om een switch te maken tussen de ozb die een relatief bedrag is en de rioolheffing en afvalstoffenheffing die absolute bedragen zijn kan altijd gesproken worden bij de behandeling van de kadernota. Het college voert nu uit wat afgesproken is met de raad, bijvoorbeeld het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt. Hierdoor wordt gekeken naar een kostendekkendheid van de tarieven. De belangrijkste en meest voorkomende tarieven zijn gebenchmarkt. Het overzicht daarvan is terug te vinden in de stukken. De afwijkingen in tarieven die er nog zijn met andere gemeenten zijn incidenten. Als de gemeente Sittard-Geleen van de eerste naar de tweede plek wil gaan qua hoogte van de gemeentelijke lasten in de vier grote gemeenten in Limburg betekent dat dat er € 1,4 miljoen aan inkomsten zou moeten worden gecompenseerd. Om op de streefwaarde van het gemiddelde te zitten zou ongeveer € 2,4 miljoen ozb-opbrengst woningen ergens anders moeten worden gedekt uit de begroting. Het college zal deze bedragen met de raad delen bij de voorbereiding van de kadernota. Er mag geen apart tarief worden ingesteld voor tiny houses. Er is sprake van een vaste methodiek en hierin mag niet worden gedifferentieerd. Oorspronkelijk werden de belastingtarieven gelijktijdig met de begroting vastgesteld. De raad heeft enkele jaren geleden expliciet aangegeven het anders te willen. Als de raad het anders wil wordt het volgend jaar weer aangepast in de P&C-cyclus. Hoe verder in het jaar, hoe meer duidelijkheid er is over de WOZ-opbrengsten. Drugsafval is geen huishoudelijk afval en daarom wordt het ook niet meegenomen in de tarieven. De zorg over digitale vaardigheden wordt gedeeld. Daar worden programma's op gezet er wordt zoveel mogelijk ondersteuning gegeven. Drie jaar geleden heeft de raad aangegeven dat er anticyclisch geïnvesteerd moest worden. Dat is een van de redenen dat de woonlasten zijn gestegen. De vragen over rioolaansluiting- en de aanlegrechten uitweg en een eventuele wijziging van aannemer worden schriftelijk beantwoord.
De eerste honden per huishouden leveren een bedrag van € 340.000 hondenbelasting op. De totale opbrengst van de hondenbelasting is € 400.000. Dit is kostendekkend. Als de WOZ-waarde van niet-woningen niet beschikbaar is wordt er in principe toch beschikt. De vraag over de ondergrondse containers wordt schriftelijk beantwoord. De vraag naar reclamebelasting is expliciet vanuit het centrummanagement gekomen. Vanwege het ontbreken van rijksbeleid is in 2022 geen kadernota besproken voor 2023. In de begroting heeft de raad aangegeven hoeveel middelen zij willen ontvangen ten aanzien van ozb en afvalstoffenheffing en rioolheffing. De grondslagen zijn toen niet ter discussie gesteld. Het gaat nu om de feitelijke uitwerking van wat toen besloten is. Het is aan de raad om daar bij de kadernota die het komend voorjaar wordt behandeld andere keuzes in te maken.

Tweede termijn
De heer Talpe (PIT) vraagt hoe de andere fracties er tegenaan kijken om vanaf volgend jaar het voorstel van de belastingmaatregelen tegelijkertijd met de programmabegroting te behandelen.

De heer Bonten (D66) wil het voorstel van de belastingmaatregelen juist vóór de programmabegroting behandelen zodat het debat over de belastingmaatregelen kan worden gevoerd.

Mevrouw Joosten (VVD) kan zich vinden in het voorstel van de heer Talpe.

Mevrouw Essing (CDA) wil eerst weten waarom enkele jaren geleden de keuze is gemaakt om het voorstel van de belastingmaatregelen pas na de programmabegroting te behandelen.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA) wil de vraag mee terugnemen naar de fractie.

De heer Claessens (gob) sluit zich hierbij aan. Het hele proces van de P&C-cyclus moet goed worden bekeken. Dit voorstel is daar een onderdeel van.

Wethouder Bühler vindt het goed dat er gekeken wordt naar de planning om te zorgen dat er met de beste informatie de beste besluiten kunnen worden genomen. Op 26 januari komt het college met een voorstel naar de raad om de hele P&C-cyclus procesmatig met elkaar vast te stellen. De wethouder zegt toe om de raad dan een goed voorstel te doen voor dit vraagstuk met daarbij de overwegingen die ertoe hebben geleid dat de raad enkele jaren geleden een andere keuze heeft gemaakt.

Conclusie: Het voorstel is in voldoende mate besproken. De vragen over de ondergrondse containers, de stijging van de rioolaansluiting- en de aanlegrechten uitweg en de eventuele wijziging van aannemer worden schriftelijk beantwoord. De wethouder heeft aangegeven dat zij op 26 januari 2023 het hele proces van de P&C-cyclus gaat bespreken met de raad. De voorzitter constateert dat het voorstel als bespreekstuk wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 15 december.